

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Elementa Doctrinae De Circvlis Coelestibvs, Et Primo
Motv**

Peucer, Kaspar

Vitebergae, 1576

VD16 P 1990

F

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56559)

dia, fines, latitudines, & discrimina, studiosi in hac tabella contueantur.

E

Ptolemæus terram habitatam versus Septentrionem ab æquatore ad 95. gradum latitudinis boreæ extendit, & hunc tractum 29. Parallelis distinguit. Quorum priores 25. tanto intervallo distinguit, quanto horæ quadrante maxima dies accrescit. Reliquos quatuor ampliore aliquanto secludit spacio minus accurate, & umbrarum Meridianarum differentias annotat, hoc spacium uniuersum, si initium à veteribus constitutum ac præfixum retineatur, in 15. climata diduci potest hoc modo, etsi Ptolemæus alibi retinet Climatum numerum à veteribus traditum.

F

Nostra ætate, cum & maxima Solis declinatio mutata sit, & plurima ad septuagesimum primum usque latitudinis boreæ gradum & ultra, loca in notitiam venerint: ex definitione climatum, talis eorundem distributio institui potest, qualem sequens ostendit tabella, quam ex eruditissima Parallelorum

T A T

AMLI
PARIS

		Medietas Septentrionalis	Medietas Meridionalis
Primum clima per Mediarum.	Primum Medietas Finis	71 . 50	72 . 50
Secundum clima per Syenam.	Primum Medietas Finis	60 . 50	61 . 50
Tertium clima per Alexandriam.	Primum Medietas Finis	50 . 50	51 . 50
Quartum clima per Indiam.	Primum Medietas Finis	40 . 50	41 . 50
Quintum clima per Indiam.	Primum Medietas Finis	30 . 50	31 . 50
Sextum clima per Indiam.	Primum Medietas Finis	20 . 50	21 . 50
Septimum clima per Indiam.	Primum Medietas Finis	10 . 50	11 . 50
Octavum clima per Indiam.	Primum Medietas Finis	0 . 50	1 . 50

E

TABVLA CLIMATVM SECVNDVM PARTITIONEM VETERVM.

		Longitudo dici Æstiu.		Latitudo climatum		Interualla climatum		Milliaria Germanica
		Ho :	Scr:	Gra:	Scr:	Gr :	Scr:	
Primum clima per Meroen.	Principium	12	45	12	45			
	Medium	13	0	16	40	7	45	116. 15
	Finis	14	15	20	30			
Secundum clima per Syenem	Principium	13	15	20	30			
	Medium	13	30	24	15	7	0	105. 0
	Finis	13	45	27	30			
Tertium clima per Alexandriam.	Principium	13	45	27	30			
	Medium	14	0	30	45	6	10	92. 30
	Finis	14	15	33	40			
Quartum clima per Rhodum.	Principium	14	15	33	40			
	Medium	14	30	36	24	5	20	80. 0
	Finis	14	45	39	0			
Quintum clima per Roman.	Principium	14	45	39	0			
	Medium	15	0	41	20	4	30	67. 30
	Finis	15	15	43	30			
Sextum clima per Borythenem.	Principium	15	15	43	30			
	Medium	15	30	45	24	3	45	56. 15
	Finis	15	45	47	15			
Septimum clima per Ripheos montes	Principium	15	45	47	15			
	Medium	16	0	48	40	4	15	48. 45
	Finis	16	15	50	30			

TABULA

TVM SEVANDV

REGNVM

Longitudo	Latitudo	Longitudo	Latitudo	Longitudo	Latitudo
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28
29	29	29	29	29	29
30	30	30	30	30	30
31	31	31	31	31	31
32	32	32	32	32	32
33	33	33	33	33	33
34	34	34	34	34	34
35	35	35	35	35	35
36	36	36	36	36	36
37	37	37	37	37	37
38	38	38	38	38	38
39	39	39	39	39	39
40	40	40	40	40	40
41	41	41	41	41	41
42	42	42	42	42	42
43	43	43	43	43	43
44	44	44	44	44	44
45	45	45	45	45	45
46	46	46	46	46	46
47	47	47	47	47	47
48	48	48	48	48	48
49	49	49	49	49	49
50	50	50	50	50	50
51	51	51	51	51	51
52	52	52	52	52	52
53	53	53	53	53	53
54	54	54	54	54	54
55	55	55	55	55	55
56	56	56	56	56	56
57	57	57	57	57	57
58	58	58	58	58	58
59	59	59	59	59	59
60	60	60	60	60	60
61	61	61	61	61	61
62	62	62	62	62	62
63	63	63	63	63	63
64	64	64	64	64	64
65	65	65	65	65	65
66	66	66	66	66	66
67	67	67	67	67	67
68	68	68	68	68	68
69	69	69	69	69	69
70	70	70	70	70	70
71	71	71	71	71	71
72	72	72	72	72	72
73	73	73	73	73	73
74	74	74	74	74	74
75	75	75	75	75	75
76	76	76	76	76	76
77	77	77	77	77	77
78	78	78	78	78	78
79	79	79	79	79	79
80	80	80	80	80	80
81	81	81	81	81	81
82	82	82	82	82	82
83	83	83	83	83	83
84	84	84	84	84	84
85	85	85	85	85	85
86	86	86	86	86	86
87	87	87	87	87	87
88	88	88	88	88	88
89	89	89	89	89	89
90	90	90	90	90	90
91	91	91	91	91	91
92	92	92	92	92	92
93	93	93	93	93	93
94	94	94	94	94	94
95	95	95	95	95	95
96	96	96	96	96	96
97	97	97	97	97	97
98	98	98	98	98	98
99	99	99	99	99	99
100	100	100	100	100	100

T A T

A M I I O J A M

Paralleli					
I					
II					
III					
IIII					
V	Pri cli				
VI					
VII	Sec				
VIII					
IX	Ter				
X					
XI					
XII					
XIII					

TABVLA CLIMATA

TVM EX PTOLEMAEO.

Paralleli	Climata			Longitudo diei Æstiu		Latitudo Climatum		Intervalum	
				Ho:	S.	Gr:	Scr:	Gr:	Sor:
I	Sub æquatore			12	0	0	0		
II	Per Tabronem			12	15	4	15		
III	Per Jinu Aualitū			12	30	8	25		
IIII	Primum clima	Per Merocn	Princip:	12	45	12	45	7	29
V			Medium	13	0	16	27		
VI			Finis	13	15	20	14		
VII	Secundū	Per Syenen	Princip:	13	15	20	14	7	26
VIII			Medium	13	30	23	51		
			Finis	13	45	27	40		
IX	Tertium	Per inferiorem Ægyptum	Princip:	13	45	27	40	5	38
X			Medium	14	0	30	22		
			Finis	14	15	23	18		
XI	Quartū	Per Rhodum	Princip:	14	15	33	15	5	17
XII			Medium	14	30	36	0		
			Finis	14	45	38	35		
XIII	Quintū	Per Hellespontum	Princip:	14	45	38	35	4	30
XIIII			Medium	15	0	40	56		
			Finis	15	15	43	5		
XV	Sextum	Per Mediū pontum	Princip:	15	15	43	5	3	46
XVI			Medium	15	30	45	1		
			Finis	15	45	46	51		
XVII	Septimū	Per ostium Borysthenis	Princip:	15	45	46	51	3	9
XVIII			Medium	16	0	48	32		
			Finis	16	15	50	0		
XIX	Octauū	Per Australis: britannie	Princip:	16	15	50	0	2	50
XX			Medium	16	30	51	35		
			Finis	16	45	52	50		
XXI	Nonum	Per Tanaides ostia	Princip:	16	45	52	50	2	10
XXII			Medium	17	0	54	1		
			Finis	17	15	55	0		
XXIII	Decimū	Per mediam Britanniam	Princip:	17	15	55	0	1	0
XXIIII			Medium	17	30	56	0		
			Finis	17	45	57	0		
XXV	Vndecimum	Per parua: Britannie Aust:	Princip:	17	45	57	0	1	0
			Medium	18	0	58	0		
			Finis			59	9		
XXVI	Duodecimum	Per mediam paruanam Britan:		18	30	59		1	0
XXVII	Decimū-tertium	Per borealia parua: Britannie		19	0	61		1	0
XXVIII	Decimū-quartū	Per insulas Ebudas		19	30	62		1	0
XXIX	Decimū-quintū	Per Ithylen in sulam		20	0	63		1	0

rum & climatum descriptionis à clarissimo viro & horum artium peritissimo artifice M. ERASMO REINHOLD communi præceptore nostro, contraxi ad 66. gradum 31. scrupulum vsq;. Ultra hanc latitudinem enim non dimidijs horis augetur amplius dies maxima, sed certam ab Ecliptica portionem abscindit Horizon, quæ perpetuo eminet, nec coelo circumactò mergitur vnquam, vt opposita perpetuo occultata latet, nec prodit vnquam, tantoq; fit portio illa maior, quanta polus exaltatur altius. Continuum ergo diem habent, cum Sol æstiuo tempore eam peragrat. Non enim occidit, Cum vero oppositam hyberno peruagatur tempore, non oritur. In tenebris igitur continuis versantur. Reliqua vero Eclipticæ loca dum Sol emetitur, oritur & occidit. Sed hanc varietatem studiosi in tabulis M. Erasmi oculis contemplantur.

Fiunt autem Climata tanto minora, quanto magis sphaera versus polos velut in acumen & fastigium coarctatur. Media enim mundi sedes intra polos prope æquatorem, propter altiorem tumorem & conuenientiam cum sphaera recta, non exiguo terræ spacio dierum maximarum mutationem percipit. Extremi limites, & his vicinæ terræ partes, propter obliquum & decliuem situm, subitam breuissimo

uisimo interuallo mutationem experiuntur.
 quæ vero climata quælibet loca incidant, latitudi-
 nes eorum ostendunt.

G

Πορίσματα quædam, quæ ex hæcenus
 commemoratis sequuntur, & de Ac-
 cidentibus quibusdam sphaeræ
 rectæ & obliquæ ad-
 monent

Primum πορίσμα.

SUB Æquatore dies sunt æquales noctibus,
 & stelle omnes vicissitudine perpetua oriuntur
 & occidunt. Umbra vero Meridianæ quandoq; in
 Austrum procurrunt, quandoq; in Septentrionem
 deflectunt, quandoq; nusquam declinant. Horizontus
 enim rectus æquinoctialem & Parallelos omnes
 ad angulos rectos, & in hemicyclia æqualia disse-
 cat. Cumq; eidem polo mundi innitantur, circa
 quos fit stellarum quotidiana conuersio, necessario
 omnes ortuum atq; occasuum vices obeunt. Deniq;
 cum Sol bis verticibus eorum immineat, ad æqua-
 noctialia puncta motu suo delatus, ab his vero
 discedens,